

Aan
De minister van Financiën en Overheidsorganisatie

Adres kantoor Curaçao
De Rouvilleweg 39
Willemstad, Curaçao
Telefoon (+5999)4619081
Telefax (+5999) 4619088

Adres kantoor Sint Maarten
Frontstreet 26
Convent Building
Philipsburg, Sint Maarten
Telefoon (+1721) 5430331
Telefax (+1721) 5430379

Contactpersoon
Evisra Carolina
Datum
22 februari 2016
Ons kenmerk
Cft 201600076
Pagina
1/4

Telefoonnummer
+5999 4619081
E-mail
info@cft.cw
Uw kenmerk

Bijlage

Adres kantoor Aruba
L.G. Smith Boulevard 68
La Piccola Marina
Oranjestad, Aruba
Telefoon (+297) 5832800
Telefax (+297) 5822224

E-mail info@cft.cw
Internet www.cft.cw

Onderwerp
Advies bij de vastgestelde begroting 2016 Aruba

Geachte heer Bermudez,

Het College Aruba financieel toezicht (CAft) heeft op 16 februari 2016 de vastgestelde begroting 2016 van Aruba ontvangen, ter advisering op basis van artikel 11.2 van de Landsverordening Aruba tijdelijk financieel toezicht (LAft). Conform dit artikel toetst het CAft of de begroting voldoet aan de normen in artikel 14 LAft. In deze brief treft u de bevindingen aan van het CAft naar aanleiding van deze beoordeling, en de afspraken die op bestuurlijk niveau tussen het CAft en Aruba zijn gemaakt in het kader van de begroting 2016. Voorts gaat deze brief in op de buitenlandse lening die Aruba ten behoeve van begroting 2016 voornemens is aan te trekken.

In december 2015 heeft Aruba het CAft verzocht in te stemmen met uitstel tot 31 januari 2016 om de vastgestelde begroting aan te leveren. Het CAft heeft met dit verzoek ingestemd. Aruba heeft deze deadline niet gehaald, maar in vergelijking met 2015, toen de begroting pas medio mei werd vastgesteld, is er wel vooruitgang geboekt.

Oordeel

Artikel 14.2 LAft bepaalt dat Aruba in 2016 een financieringstekort van maximaal 2,0% van het BBP mag realiseren. Volgens Aruba voldoet de vastgestelde begroting 2016 aan deze LAft norm aangezien het geraamde financieringstekort AWG 103 miljoen (2,0% van het BBP) bedraagt. In zijn op 23 oktober 2015 uitgebrachte advies op de ontwerpbegroting, waaruit hetzelfde financieringstekort bleek, heeft het CAft aangegeven te twijfelen aan het realiteitsgehalte van zowel de geraamde middelengroei als de in de begroting opgenomen BBP-raming. Volgens de berekeningen van het CAft zal het financieringstekort mogelijk uitkomen op 2,9% van het BBP in 2016.

Tijdens het bezoek van het CAft aan Aruba medio december 2015 heeft het College de regering geadviseerd extra middelen te zoeken, bijvoorbeeld door verhoging van de Bestemmingsheffing Algemene Ziektekostenverzekering (BAZV), teneinde de begroting binnen de LAft-norm te brengen. De regering heeft toegezegd de extra tijd tot eind januari 2016 daartoe te benutten. Dit heeft echter niet geresulteerd in kwantitatieve aanpassingen van de begroting. De regering heeft aangegeven dat de geraamde middelen daadwerkelijk gerealiseerd zullen worden, voornamelijk door versterkte invorderingsacties. Daarbij is tevens aangevoerd dat eind maart 2016 duidelijk zal zijn dat de additionele middelen die als gevolg van de heropening van de raffinaderij verwacht worden, concreet genoeg zijn om in de begroting te kunnen worden opgenomen.

Zonder de beschikking te hebben over de contracten en/of overeenkomsten die ten grondslag liggen aan de door Aruba verwachte middelen kan het CAft hierover niet oordelen. Het CAft verzoekt derhalve toezending van relevante contracten en overeenkomsten zodra zij beschikbaar zijn, maar uiterlijk eind maart 2016. Op basis daarvan kan het CAft zich dan een oordeel vormen over de middelen die verwacht worden alsmede over de risico's die voor de overheidsbegroting uit de heropening van de raffinaderij voortvloeien. Het CAft adviseert daartoe een risicoanalyse, inclusief milieueffectrapportage, voor de begroting van Aruba op te stellen. Een milieueffectrapportage geeft inzicht in de investeringen die op termijn zullen moeten worden gedaan voor een veilige herstart van de raffinaderij en daarmee ook in de financiële risico's voor de begroting.

Het CAft acht het van belang op basis van de realisatiecijfers van het eerste kwartaal van 2016 uiterlijk medio mei a.s. nader te adviseren op de begrotingscijfers. Dit nieuwe toetsmoment van de begroting 2016 impliceert dat Aruba dan indien nodig additionele maatregelen zal moeten nemen om de begroting in overeenstemming te brengen met de LAft.

In dat kader komt het CAft nu al tot de volgende aanbevelingen, die indien opportuun in de eerste begrotingswijziging/suppletoire begroting als gevolg van de realisatiecijfers tot en met het eerste kwartaal van 2016, uitgewerkt kunnen worden:

- 1. Onderbouw meer gedetailleerd de middelengroei uit de invorderingsactie.*
- 2. Onderbouw de verwachte middelen als gevolg van de heropening van de olieraffinaderij en stel een risicoanalyse voor de begroting van Aruba op.*
- 3. Gebruik de bijgestelde nominale ramingen van de economische groei in 2015 (2,0%) en 2016 (1,8%) van de Centrale Bank van Aruba (CBA).*
- 4. Bereid de invoering van de Algemene Bestedingsbelasting (ABB) of van een belastinghervorming met gelijkwaardige meeropbrengst voor per 1 juli 2016. Mocht dit niet haalbaar zijn, bereid dan een verdere verhoging van de BAZV per 1 juli 2016 politiek en juridisch voor, zodat geen onnodige vertraging ontstaat als een extra heffing noodzakelijk blijkt.*
- 5. Rapporteer zo spoedig mogelijk over de samenstelling en de jaarcijfers van de collectieve sector, zoals die in de LAft is gedefinieerd. Daarmee wordt voorkomen dat de nu nog onvolledige berekeningswijze wordt voortgezet.*

Toelichting

De vastgestelde begroting 2016 van Aruba laat een financieringstekort zien van 2,0% van het BBP, conform de maximale tekortnorm die in artikel 14.2 LAft is verankerd voor 2016. In zijn adviezen op de eerdere versies van de begroting 2016, waaruit hetzelfde financieringstekort bleek, heeft het CAft aangegeven de onderbouwing van de geraamde groei van de middelen, welke voornamelijk gebaseerd was op een extra invorderingsactie, niet realistisch te vinden. Het CAft constateerde tevens dat de verwachte daling van de uitgaven achterblijven bij eerdere door Aruba zelf vastgelegde doelstellingen, met name de personeelskosten. Ook de door Aruba gebruikte raming van de nominale economische groei (3,8%) achtte het CAft te optimistisch in het licht van de vrijwel stagnerende economische groei in 2015 en de lage inflatieverwachtingen. Conform de meest recente publicaties van de CBA bedroeg de verwachte nominale economische groei in 2015 2,0%, en wordt voor 2016 een nominale groei geraamd van 1,8%.

Aruba heeft tijdens bestuurlijke overleg met het CAft de overtuiging geuit dat de in de begroting geraamde middelen daadwerkelijk gerealiseerd zullen worden. Tevens is door Aruba aangekaart dat rekening moet worden gehouden met additionele middelen als gevolg van de mogelijke heropening van de olieraffinaderij. Volgens Aruba zullen de onderhandelingen die in het kader van de raffinaderij gehouden worden eind maart 2016 afgerond zijn, waarna uitsluitel gegeven kan worden over de extra verwachte middelen. Echter, zonder risicoanalyse en deugdelijke onderbouwing in de vorm van contracten en/of overeenkomsten die aan deze middelen ten grondslag liggen kan het CAft op dit moment niet concluderen dat de tekortnorm van 2,0% niet zal worden overschreden.

Met Aruba is afgesproken dat het CAft medio mei a.s., op basis van de aangeleverde onderbouwingen de realisatiecijfers in de uitvoeringsrapportage over het eerste kwartaal van 2016, nader advies zal geven op de begroting 2016. In dit kader is tevens afgesproken dat indien het CAft concludeert dat de begroting 2016 niet in overeenstemming is met de LAft, Aruba de nodige uitgavenverlagende en/of inkomstenverhogende maatregelen zal nemen. Daarvoor ligt in de rede de ABB, waarvoor wetgeving gereed is, per 1 juli 2016 in te voeren, dan wel een belastinghervorming die een vergelijkbaar financiële meeropbrengst als gevolg van verbeterde compliance realiseert. Mocht dit niet haalbaar zijn dan is een verhoging van de BAZV onvermijdbaar. Indien van toepassing zal dit door middel van een begrotingswijziging/suppletoire begroting uitgewerkt moeten worden.

Op grond van de LAft mag Aruba enkel lenen indien de begroting voldoet aan de normen van artikel 14. Het CAft is van oordeel dat Aruba zich -zolang niet deugdelijk onderbouwd kan worden dat de begroting 2016 aan de LAft voldoet- terughoudend dient op te stellen ten aanzien van nieuwe leningen. Het CAft ziet wel de noodzaak voor Aruba om te kunnen lenen om aan zijn aflossingsverplichtingen te kunnen voldoen. Voor dat deel van de financieringsbehoefte van 2016 zal het CAft de Rijksministerraad adviseren in te stemmen met leningen die daarin moeten voorzien.

Kenmerk
Cft 201600076
Blad
4/4

Indien naar het oordeel van het CAft de begroting 2016 na het toetsingsmoment in mei 2016 niet in overeenstemming wordt gebracht met de normen uit de LAft, en/of in dat geval Aruba tegen het advies van het CAft overgaat tot het aantrekken van nieuwe leningen voor het restant van de financieringsbehoefte 2016 dan zal het CAft uiteindelijk genoodzaakt zijn de RMR te berichten. Hier kan het advies tot het geven van een aanwijzing een onderdeel van zijn. Het CAft hoopt dat dit traject kan worden vermeden.

In de verwachting u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
De voorzitter van het College Aruba financieel toezicht

prof. dr. A.F.P. Bakker

Deze brief is in afschrift verstuurd aan:
De Minister-President van Aruba
De Directeur van Directie Financiën van Aruba